

III. Program ochrony przyrody

1. Charakterystyka przyrodnicza nadleśnictwa.

a. Regionalizacja przyrodniczo-leśna

Zgodnie z podziałem przyrodniczo-leśnym lasy Nadleśnictwa Suchedniów położone są w VI Krainie Małopolskiej, w 2-giej dzielnicy Gór Świętokrzyskich i w mezoregionie Puszczy Świętokrzyskiej.

b. Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Suchedniów

Rodzaj obiektu	Ilość	Powierzchnia [ha]
Rezerваты przyrody	5	408,74
Parki krajobrazowe	2	ok. 16 091
Obszary chronionego krajobrazu	4	ok. 2 188
Obszary Natura 2000	4	ok. 15 310
Pomniki przyrody	21	-
Stanowiska dokumentacyjne ¹	1	-
Użytki ekologiczne	10	16,24
Rośliny chronione:		
grzyby	1	-
porosty ²	2	-
mszaki	9	-
rośliny naczyniowe ³	29	-
Zwierzęta chronione:		
owady	15	-
płazy	13	-
gady	5	-
ptaki	159	-
ssaki	27	-

1. Położone w miejscowości Mostki na gruntach gminnych – w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa

2. Liczba gatunków porostów w rzeczywistości jest większa, ponieważ chrobotki oznaczano do rodzaju

3. Liczba gatunków roślin naczyniowych w rzeczywistości jest większa, ponieważ widłakowate oznaczano do rodzaju

2 . Ochrona przyrody

Ochrona przyrody w Nadleśnictwie Suchedniów realizowana jest na podstawie Zarządzenia nr 11A Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11 maja 1999 roku oraz respektowana jest rola lasów w ujęciu globalnym odnośnie asymilacji CO₂.

Ochrona polega między innymi na:

- pozostawianiu drewna martwego i rozkładającego się zgodnie z przyjętymi zasadami oraz pozostawianiu drzew dziuplastych przy pracach pozyskaniowych.
- pozostawianie elementów istniejącego drzewostanu w przypadku zrębów zupełnych na następną generację.
- stosowaniu metod proekologicznych w gospodarce leśnej.

3. Formy ochrony przyrody

1. Rezerваты przyrody

Rezerwat ścisły „Świnia Góra” poddany był ścisłej ochronie rezerwatowej już w roku 1938 r. Ponownie został wpisany do rejestru 28.10.1953 r. na mocy Zarządzenia Nr 291 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego. We wrześniu 2008 r. na 108 zjeździe PTL odsłonięto obelisk upamiętniający postać zasłużonego dla suchedniowskich lasów leśnika, przyrodnika dra inż. St. Barańskiego. Rezerwat otrzymał też jego imię.

Cel i przedmiot ochrony: zachowanie jednych z najpiękniejszych w Polsce różnowiekowych i złożonych gatunkowo lasów, będących pozostałością dawnej Puszczy Świętokrzyskiej.

Rezerwat posiada plan ochrony na okres 1.01.1990 – 6.12.2022 r. Powierzchnia wynosi 50,63 ha. Rezerwat w całości położony jest na terenie Leśnictwa Świnia Góra w oddz. 137 a – t.

Rezerwat „Dalejów” z wyznaczoną ochroną czynną, utworzony został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16.01.1978 r.

Cel i przedmiot ochrony: ochrona fragmentu lasu o charakterze naturalnym, który tworzą wielogatunkowe i wielogeneracyjne drzewostany porastające całą mozaikę siedlisk – od bardzo żyznych (lasowych) do ubogich (borowych).

Rezerwat posiada opracowany plan ochrony ważny do 6.12.2022 r. Powierzchnia rezerwatu wynosi 87,01 ha, znajduje się na terenie Leśnictwa Jastrzębia, oddz. 130 n, 131 l – r, 154 a-i, k-m,o,p, 155 a-n.

Rezerwat „Kamień Michniowski” z wyznaczoną ochroną czynną, utworzony został w oparciu o Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.10.1978 r.

Cel i przedmiot ochrony: ochrona wielogatunkowych zbiorowisk leśnych, malownicze wychodnie skalne piaskowców dolnodewońskich z ciekawą roślinnością naskalną.

Rezerwat posiada plan ochrony ważny do 6.12.2022 r. Powierzchnia rezerwatu wynosi 10,50 ha. Rezerwat znajduje się na terenie Leśnictwa Michniów, oddz. 234 f – h, 235 b.

Rezerwat „Wykus” z wyznaczoną ochroną czynną powstał na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.10.1978 r.

Granice rezerwatu zmieniono Rozporządzeniem Nr 103/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 4 listopada 2005 r.

Cel i podmiot ochrony: zróżnicowane i cechujące się znacznym stopniem naturalności lasy z udziałem sosny, jodły, świerka, graba, brzozy, olchy, osiki.

Rezerwat posiada plan ochrony ważny do 31.12.2028 r. Powierzchnia wynosi 62,93 ha. Rezerwat znajduje się na terenie Leśnictwa Bronkowie, oddz. 11 a-g, 31 a-c, g-i, 53 a-c, 54 a-d.

Rezerwat „Góra Sieradowska” z wyznaczoną ochroną czynną, utworzony w oparciu o Zarządzenie Nr 394 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27.06.1995 r.

Cel i przedmiot ochrony: zachowanie naturalnych, leśnych zbiorowisk roślinnych mających charakter roślinności górskiej i wielogatunkowego, puszczańskiego lasu z przewagą jodły.

Rezerwat posiada plan ochrony na okres 1.01.1997 r. do 6.12.2022 r. Powierzchnia wynosi 197,67 ha, znajduje się na terenie Leśnictwa Sieradowice, oddz. 115 a-d, 116 d,f,h-n, 129, 130, 131, 132, 133, 133A.

2. Parki krajobrazowe

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów występują dwa parki krajobrazowe: „Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy” oraz „Sieradowicki Park Krajobrazowy”

Został utworzone na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dnia 10.06.1988 r. (Dz.Urz. Woj. Świąt. Z dnia 30.07.1988 r., Nr 18, poz.199).

Sieradowicki Park Krajobrazowy : szczególne cele ochrony Parku oraz obowiązujące na tym obszarze zakazy określa Rozporządzenie nr 73/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku (Dz.Urz.Woj. Św. Nr 156 poz. 1934 z dnia 20 lipca 2005 r).

Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy : obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dnia 14.07.2005 r. (Dz.Urz.Woj.Świąt.z dnia 20.07.2005 r. nr 156, poz.1940) w którym zawarto opis granic, cele ochrony parku oraz obowiązujące zakazy.

Przedmiotem ochrony w parku są unikatowe zasoby przyrodnicze regionu oraz liczne pozostałości Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego.

3. Obszary chronionego krajobrazu

Nadleśnictwo Suchedniów leży na terenie pięciu Obszarów Chronionego Krajobrazu tj. Konecko – Łopuszańskiego OChK, Suchedniowsko – Oblęgorskiego OChK, Sieradowickiego OChK, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej. oraz Podkieleckiego OChK (tylko grunty pozostające w zasięgu terytorialnym obrębu Suchedniów, lecz nie będące w bezpośrednim zarządzie N-ctwa).

Podstawą prawną funkcjonowania Konecko – Łopuszańskiego OChK jest Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. (Dz .Urz. Woj. Św. Nr 156,poz.1995)

Najważniejszą funkcją Konecko – Łopuszańskiego OChK jest ochrona wód podziemnych i powierzchniowych, a także jego rola klimatotwórcza i aerosanitarna.

Suchedniowsko - Oblęgorski OChK ustanowiony został na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 335/2001 z dnia 17.10.2001 r. (Dz.Urz.Woj. Św.z dnia 19.10.2001 r., Nr 108, poz.1271).

Aktem prawnym , który wyznacza granice, ustala działania w zakresie ochrony czynnej oraz wyznacza obowiązujące zakazy jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dnia 14.07.2005r. (Dz. Urz.Woj. Św. Z dnia 20.07.2005 r., Nr 156, poz.1940).

Jest on położony na terenie otuliny Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego.

Suchedniowsko – Oblęgorski OChK został utworzony w celu zachowania różnorodności biologicznej lasu, zapewnienia bioróżnorodności ekosystemów, zachowania naturalnych fragmentów obszarów wodnych oraz zachowania tworów i składników przyrody nieożywionej.

Sieradowicki OChK funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 335/2001 z dnia 17 października 2001 r.(Dz.Urz.Woj. Św. Nr108/1271)

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz obowiązujące zakazy określa Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 156, poz. 195)

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 89/2005 z dnia 14 lipca 2005r.(Dz.Urz. Woj. Św. Nr 156, poz. 195).

Podkielecki OChK powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego Nr 12/95 z dnia 29.09.1995 r. (Dz.Urz.Woj. Kiel. Z dnia 06.11.1995 r. Nr 21, poz 145). Aktualny opis granic, cele ochrony oraz zakazy obowiązujące na terenie obszaru reguluje rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 89/2005 z dnia 14.07.2005 r. (Dz. Urz.Woj. Św. z dnia 20.07.2005 r., Nr156, poz. 1950)

4. Obszary Natura 2000

Obszar SOO Lasy Suchedniowskie o powierzchni ok. 10 207 ha Komisja Europejska zatwierdziła w dniu 12.12.2008 r.

5. Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Suchedniów występuje 21 pomników przyrody.

Lp	Nr rejestru wojewodz.	Numer rozporządź	Data uznania	Położenie		Opis obiektu				
				oddział poddział	gmina l-ctwo	rodzaj	wiek [lata]	średnica [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny
Obręb Bliżyn										
1	3	4/52	02.12.1952	64 b	Bliżyn	Buk zwyczajny	ok.200	137	35	dobry
					Odrawążek					
2	9	10/52	02.12.1952	153 a	Bliżyn	Skałki "Brama Piekielna "	-	szer.: 0.80 m	wys.: 1.60 m	-
					Jastrzębia					
3	37	74/54	28.10.1954	67 A f	Bliżyn	Dąb szypułkowy " Na stawidłach "	ok.350	141	26	dobry
					Odrawążek					
4	103	26/86	24.12.1986	75 c	Bliżyn	Jodła pospolita	ok.250	130	41	dobry
					Odrawążek					
5	131	23/87	02.10.1987	176 a ,b	Bliżyn	Skałka " Piekło Dalejowskie "	-	dł.: ok. 130m	szer.: ok. 50m	-
					Jastrzębia					
6	328	17/94	30.12.1994	75 c	Bliżyn	Buk zwyczajny	b.d	111	33	dobry
					Odrawążek					
7	329	17/94	30.12.1994	75 c	Bliżyn	Modrzew polski	b.d	116	36	dobry
					Odrawążek					
8	330	17/94	30.12.1994	75 c	Bliżyn	Buk zwyczajny	b.d	95	33	dobry
					Odrawążek					
9	331	17/94	30.12.1994	75 c	Bliżyn	Buk zwyczajny	b.d	100	33	dobry
					Odrawążek					
10	332	17/94	30.12.1994	95 h	Bliżyn	Klon jawor (dwie odnogi)	b.d	90	32	dobry
					Świnia Góra			102	32	
11	334	17/94	30.12.1994	116 m	Bliżyn	Modrzew europejski	b.d	130	35	dobry
					Świnia Góra					
12	335	17/94	30.12.1994	158 h	Bliżyn	Buk zwyczajny	b.d	163	24	dobry
					Świnia Góra					

Lp	Nr rejestru wojewodz.	Numer rozporządzenia	Data uznania	Położenie		Opis obiektu				
				oddział poddział	gmina l-ctwo	rodzaj	wiek [lata]	średnica [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny
Obręb Suchedniów										
13	28	49/54	05.01.1954	125 b	Suchedniów	Modrzew polski	ok.250	130	30	dobry
					Rejów					
14	29	50/54	05.01.1954	91 a	Suchedniów	Dąb szypułkowy	ok.300	115	24	dobry
					Kruk					
15	30	51/54	05.01.1954	181 c	Suchedniów	Dąb szypułkowy	ok.300	145	27	dobry
					Michniów					
16	36	73/54	28.10.1954	150 j	Suchedniów	Dąb szypułkowy	ok.300	130	25	dobry
					Kleszczyny					
17	288	5/91	04.12.1991	58 c	Suchedniów	Cis pospolity	b.d	9	5	dobry
					Osieczno					
18	336	17/94	30.12.1994	197 f	Suchedniów	Dąb szypułkowy	b.d	140	30	dobry
					Kleszczyny					
19	337	17/94	30.12.1994	221 a	Bodzentyn	Sosna pospolita	b.d	90	35	dobry
					Kleszczyny					
20	338	17/94	30.12.1994	221 c	Bodzentyn	Sosna pospolita	b.d	95	35	dobry
					Kleszczyny					
21	340	17/94	30.12.1994	83 g	Suchedniów	Dąb szypułkowy	b.d	130	19	dobry
					Rejów					

6. Stanowiska dokumentacyjne

Lp	Nr rej. Wojewodz.	Numer rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu	
			oddział poddz.	gmina miejscowość	pow. [ha]	Charakterystyka obiektu
1	S – 008	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 18/95 z dnia	cz.działki nr 1134/1	Suchedniów Mostki		Odślonięcie geologiczne – naturalna wychodnia triasowych piaskowców drobnoziarnistych o

		18.12.1995				wymiarach: - długość – 40 m, - szerokość – 1 do 5 m.
--	--	------------	--	--	--	--

7. Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Suchedniów istnieje 10 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 16,70 ha.

Lp	Nr rej. Wojewodz.	Numer rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu		uwagi
			oddział poddz.	gmina l-ctwo	pow. [ha]	Charakterystyka obiektu	
Obręb Bliżyn							
1	U - 019	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	49 o 61d	Bliżyn	2,52	Śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania owadów, płazów i ptaków.	nieleśna
				Odrowążek			
2	U - 020	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	173 c 174 b	Bliżyn	3,48	Śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania owadów, płazów i ptaków wodno-błotnych.	nieleśna
				Jastrzębia			
3	U - 021	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	183 d	Bliżyn	1,07	Śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, wełnianki, żurawina błotna, sit. Występują liczne gatunki owadów, płazów i ptaków wodno-błotnych.	nieleśna
				Świnia Góra			
4	U - 022	Rozp. Wojewody	60 I	Bliżyn	0,86	Śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany	nieleśna

		Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002		Dalejów		wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania owadów, płazów i ptaków wodno-błotnych.	
5	U - 037	Uchwała Rady Gminy Bliżyn Nr XXVIII/208/2002 z dnia 11.09.2002	37 b	Bliżyn Szałas	5,13	Podmokłe pastwisko.	nieleśna
Obręb Siekierno							
6	U - 014	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	16 b	Wąchock Kaczka	0,20	Śródleśne bagno. Teren podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne.	nieleśna
7	U - 015	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	38 d	Wąchock Kaczka	0,57	Śródleśne bagno. Teren podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne.	nieleśna
8	U - 016	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	39 i	Wąchock Kaczka	0,32	Śródleśne bagno. Teren podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne.	nieleśna
9	U - 017	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr	60 f 61f	Wąchock	1,57	Śródleśne bagno. Teren podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki	nieleśna

		19/02 z dnia 19.02.2002		Kaczka		mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne.
10	U - 018	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 19/02 z dnia 19.02.2002	61 j	Wąchock Kaczka	0,52	Śródleśne bagno. Teren podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, wełnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne.

8. Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe

Lp	Nr rej. Wojewodz.	Numer rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu	
			oddział poddz.	gmina leśnictwo	pow. [ha]	Charakterystyka obiektu
1	Z – 007	Rozp. Wojewody Kieleckiego Nr 20/99 z dnia 23.06.1999	158 n nr	Bodzentyn Sieradowicei	0,34	Zespół parkowy, który budują drzewa następujących gatunków: modrzew polski (20 szt.), jesion wyniosły (5 szt.), klon zwyczajny (5szt.), klon jawor (2 szt.), buk pospolity (3 szt.).

9. Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

	Gatunek	Ochrona
grzyby	Sromotnik bezwstydnny	ścisła
porosty	Chrobotki	częściowa
	Płucnica islandzka	częściowa
rośliny naczyniowe	Paprotka zwyczajna	ścisła
	Pełnik europejski	ścisła

	Lilia złotogłów	ścista
	Wawrzynek wilcze łyczo	ścista
owady	Tęcznik mniejszy	ścista
	Biegacz skórzasty	ścista
płazy	Traszka grzebieniasta	ścista
	Ropucha zielona	ścista
	Żaba śmieszka	ścista
	Kumak nizinny	ścista
gady	Jaszczurki	ścista
	Padalec zwyczajny	ścista
	Żmija zygzakowata	ścista
ptaki	Kobuz	ścista
	Puszczyk	ścista
	Dzięcioł zielonosiwy	ścista
	Derkacz	ścista
ssaki	Koszatka	ścista
	Łasica	ścista
	Jeż	ścista
	Ryjówka malutka	ścista

4. Siedliska przyrodnicze

Wykaz siedlisk przyrodniczych chronionych w Nadleśnictwie Suchedniów

a) Siedliska leśne

Typ (nazwa siedliska)	Kod	Pow(ha)
Kwaśna buczyna niżowa	9110	263,60
Żyzna buczyna	9130	192,47
Jodłowy bór świętokrzyski	91PO	1042,01
Łęgi olszowo-jesionowe	91EO	94,99
Bory i lasy bagienne	91DO	28,79
Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny	9170	406,43
		2028,29

b) Siedliska nieleśne

Typ (nazwa siedliska)	Kod	Pow(ha)
Łąki świeże	6510	0,64
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	6410	4,38
Murawy błżniczkowe	6230	0,44
Torfowiska wysokie	7110	3,22
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	1,69
		10,37

5. Informacja o drzewostanach wyłączonych z użytkowania

Na terenie Nadleśnictwa Suchedniów szczególnie cenne obszary – lasy objęte formami ochrony przyrody są wyłączone z użytkowania. Dodatkowo wyłączono z użytkowania 145,07 ha drzewostanów cennych dla zachowania różnorodności biologicznej.